

[Oluf Pedersen.]

laget for den offentlige Økonomi. For det andet i Forbindelse hermed at overveje en Nedskrivning af de til Jordværdien knyttede Gældsforpligtelser. Her er der jo Mulighed enten for simpel Regresret for Skødehaverne over for Obligationsejerne eller for en Renteafgift; i mine Forslag er dette kombineret for at opnaa en Ligestilling af de bestaaende Formuer. Jeg gør i denne Forbindelse opmærksom paa, at hvis man indfører en Regresret, saa vil dermed al Tale bortfalde om, at en saadan ny Grundskyld kan overvælttes paa Lejerne. For det tredje burde dette Udvalg have den lykkelige Opgave at fremkomme med Forslag, hvorefter man skulde bruge det indvundne til en Nedsættelse af Skatter og Told, hvorved man vilde kunne modvirke den Dyrtid, som i Dag er ved at blive en knugende Byrde for Fattigmand.

Det er min Opfattelse, at Tiden kræver dette Spørgsmaal løst, og at det vil være muligt at samle en praktisk talt enig Rigsdag herom. Lad os drøfte alle Muligheder for en sund og retfærdig Lovgivning. Den skal bygges paa alles Ligeret. Den skal sikre øget Samhørighed i det danske Folk. Jeg vender mig imod den Idé, at vi næsten skal være forpligtede til, fordi der er Krig, at lade al Uret bestaa. Nej, Krigen, mener jeg, opfordrer os til at løse Problemerne i Samdrægtighed — og der er vel ingen, som under disse Vilkaar vil værne Uret. Jeg ved, at det er en gammel Uret, det her drejer sig om, men dette kan ikke være et Forsvar for dens Bestaaen; det kan imidlertid begrunde, at der træffes særlige Overgangsforanstaltninger ved dens Afskaffelse. Men afskaffes skal den! Jeg spørger: Er vi ikke alle enige om det?

Inger Gautier Schmit: Selv om vi lykkeligtvis her i Danmark ikke direkte er implicerede i den alvorlige Krigssituation, som jo i Øjeblikket er ganske uoverskuelig, og som kun kan fylde os med de alvorligste Følelser, kan det ikke nægtes, at vi med Hensyn til de Bivirkninger, som en europæisk, ja, muligt Verdenskrig faar, ikke vil gaa Ram forbi. Det er ogsaa kun ganske naturligt, at det er henstillet til det danske Folk at tage de Vanskeligheder, som deraf følger, med det bedste Sindelag over for hinanden og over for Folket som Helhed. Hermed er ikke sagt, at vi i alle Maader skal sige god for alt det, der gennemføres, selv om vi i udstrakt Grad har lagt Myndigheden i enkelte Ministres Hænder, og det maa derfor være vor Ret at paapege og om-

tale de Forhold og Tilfælde, hvor vi synes der bør gaas frem med en noget ændret Opfattelse af Situationen og med noget større Retfærdighed i Opfattelsen.

Vi har her i Danmark straks mærket Krigssituationen i Retning af en ret betydelig Udvidelse af Skattebyrden, og jeg er ganske enig i, at de, der kan bære Skatten, skal betale Skatten. Desværre er det allerede stillet os i Udsigt, at det ikke er nok med de Skatter, der allerede er forelagt Forslag om, men at vi maa forberede os paa betydelig større Byrder. Krig er jo en Uting paa Jorden af en saadan Dimension, at det slet ikke lader sig udtrykke, og den overvældende Skuffelse, som, tror jeg, føles ikke mindst i de Tusinder af Kvinders og Mødres Sind ved det, der er brudt ud over Verden, lader sig slet ikke beskrive. Derfor maa vi selvfølgelig gaa ind med et villigt Sind til de Vanskeligheder og Byrder, som Tiden afstedkommer. Det gælder blot om, at Byrderne kommer til at ligge rigtigt og retfærdigt, saadan at ikke nogle hytter deres Skind paa andres Bekostning.

Man har fra Regeringens Side talt om Samfundssind, men jeg synes ikke, Regeringen er foregaaet Befolkningen med et godt Eksempel, idet de forskellige Funktioner i vort Samfund, som administreres af det offentlige, Stat og Kommune, øjeblikkelig har faaet en meget stærk Prishævning, en Prishævning, som føles overordentlig tungt for mange Hjem. Jeg kan blot nævne saadanne Ting som Gas, Elektricitet og Skat, og jeg kan nævne den overordentlig stærke Renteforhøjelse, som har fundet Sted. Jeg kan nævne saadan en Ting som Telefonen. Der har vi det Tilfælde, at næppe er Telefonselskabet gaaet over paa Staten, før der bebudes en meget stor Stigning i Telefonaafgiften. Jeg beklager dette, thi naar det offentlige gaar foran med saadanne Eksempler, er det meget vanskeligt at foreholde det private Initiativ og de enkelte erhvervsdrivende ikke paa nogen Maade at lade Prisstigning finde Sted paa de forskellige Omraader. Der er ikke rigtig nogen Sammenhæng i dette, og jeg kan ikke lade være at paatale det, for jeg synes, der er en grel Uoverensstemmelse til Stede.

Heller ikke kan jeg undlade at omtale den ret hovedkulds Maade, hvorpaa Regeringen lige straks i Begyndelsen af Krigen slog et mægtigt Sving med Hensyn til vor Valutaansættelse, idet man i Panikstemning hurtigt ændrede vor Kronekurs, saadan at Udgangspunktet er blevet et andet end det, vi havde i Begyndelsen af Krigen.